

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Procesiniai terminai

Procesiniai terminai

Suomija

1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?

Terminai reiškia laiką, nustatytą tam tikram proceso etapui užbaigti. Vieni terminai yra nustatyti teisės aktuose, kitus nustato teismai.

2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.

Be šeštadienių ir sekmadienių, Suomijoje švenčių dienomis laikomos šios dienos:

Naujieji metai (sausio 1 d.);

Trys karaliai (sausio 6 d.);

Didysis penktadienis (kilnojama);

Velykų sekmadienis (kilnojama);

Velykų pirmadienis (kilnojama);

Gegužės diena (gegužės 1 d.);

Šeštinės (kilnojama);

Sekminės (kilnojama);

Vasaros saulėgrįžos išvakarės (kilnojama);

Vasaros saulėgrįža (kilnojama);

Visų Šventųjų diena (kilnojama);

Nepriklausomybės diena (gruodžio 6 d.);

Kalėdų diena (gruodžio 25 d.);

Šv. Stepono diena (gruodžio 26 d.).

3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?

Terminų apskaičiavimo taisyklės įtrauktos į Terminų įstatymą (suom. *määräaikalaki*) (25.4.1930/150). Terminų trukmės reglamentavimo nuostatos taip pat įtrauktos į Teismo proceso kodeksą (suom. *oikeudenkäymiskaari*) ir keletą kitų aktų.

4 Kai tam tikrą veiksma ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradedamas skaičiuoti terminas?

Terminai paprastai pradeda skaičiuoti kitą dieną po įvykio, dėl kurio atliekamas veiksmas ar formalumas. Pavyzdžiui, testamentu užginčijimo terminas pradeda skaičiuoti kitą dieną po pranešimo apie testamentą.

5 Ar dokumentų perdavimo ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžiai arba ją pakeisti?

Dokumentų perdavimo ar įteikimo metodas terminų pradžiai poveikio neturi. Terminas pradeda skaičiuoti tik įteikus pranešimą apie dokumentą.

6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą įskaičiuojama?

Kai terminas išreiškiamas dienomis po tam tikros datos, ši neįskaičiuojama. Pavyzdžiui, neįskaičiuojama diena, kurią įteikiamas pranešimas.

7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?

Nurodytas dienų skaičius apima visas kalendorines, ne tik darbo, dienas. Tačiau jeigu paskutinė termino diena sutampa su viena iš 2 klausime išvardytų dienų, terminas pratęsiamas iki kitos darbo dienos.

8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?

Terminai, išreikšti savaitėmis, mėnesiais ar metais po tam tikros datos, baigiami skaičiuoti tos datos pavadinimą ar skaičių atitinkančią savaitės ar mėnesio dieną. Jeigu tą mėnesį, kurį terminas turi baigtis, nėra atitinkamos datos, terminas baigiamas skaičiuoti paskutinę to mėnesio dieną.

9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?

Žr. atsakymą į 8 klausimą.

10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?

Žr. atsakymą į 7 klausimą.

11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsimi? Kokiomis sąlygomis?

Terminai gali būti pratęsimi, jeigu pratęsimo poreikį galima pagrįsti. Pavyzdžiui, pratęsti teisme nagrinėjamos bylos terminus, gavęs prašymą, gali atitinkamas teismas. Ar pratęsti terminą, nusprendžia bylai priskirtas asmuo.

12 Kokie skundų padavimo terminai?

Teisme nagrinėjamos bylos šalis, pageidaujanti apeliacine tvarka apskusti apygardos teismo (suom. *kärjäoikeus*) sprendimą, turi ne vėliau kaip septintą dieną nuo apygardos teismo sprendimo priėmimo datos pranešti apie ketinimą pateikti apeliacinį skundą. Apeliacinio skundo pateikimo terminas yra trisdešimt dienų nuo apygardos teismo sprendimo priėmimo datos. Apeliacinio skundo pateikėjas turi pateikti savo apeliacinio skundo raštą apygardos teismo kanceliarijai ne vėliau kaip paskutinę termino dieną darbo valandomis.

Apeliacinio teismo (suom. *hovioikeus*) nutarčių apskundimo kasacine tvarka, prieš tai paprašius leidimo, terminas yra 60 dienų nuo apeliacinio teismo nutarties priėmimo datos. Kasacinio skundo pateikėjas ne vėliau kaip paskutinę termino dieną turi apeliacinio teismo kanceliarijai pateikti kasacinio skundo raštą, kuris turi būti adresuojamas Aukščiausiam Teismui (suom. *korkein oikeus*) ir prie kurio turi būti pridedamas prašymas leisti pateikti kasacinį skundą ir pats kasacinis skundas.

Jeigu apeliacinis skundas susijęs su byla, kurią apeliacinis teismas nagrinėjo pirmąja instancija, apeliacinio skundo pateikimo terminas yra trisdešimt dienų nuo apeliacinio teismo sprendimo priėmimo datos.

13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?

Terminų įstatyme nustatytų terminų sutrumpinti negalima. Dažniausiai teismas turi teisę savo nuožiūra nustatyti terminus konkrečioms veiksmams ir formalumams, taip pat minėtuosius terminus pratęsti. Kai kuriais atvejais teismai taip pat gali pratęsti apeliaciniams skundams nustatytus terminus.

14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksma, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsiamas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?

Tokių vietų Suomijoje nėra, todėl tokia padėtis negali susidaryti.

15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?

Paprastai terminų nesilaikymas kenkia jų nesilaikančiai procesui, taip ši procesui gali prarasti savo teises byloje.

16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

Universalios galimybės atkurti terminus nėra. Kai kuriais atvejais pateikus prašymą gali būti nustatytas naujas terminas. Tačiau taip būna itin retai.

Paskutinis naujinimas: 10/05/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriešima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.